

ШАРҲИ НИЗОМИ МОЛИЯВИИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН ДАР СЕМОҶАИ СЕҶОМИ СОЛИ 2019

Дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ҳолати 30 сентябри соли 2019 дар маҷмӯъ 75 ташкилоти қарзии молиявӣ, 19 ташкилоти суғуртавӣ, 6 ташкилоти лизингӣ, 33 ташкилоти ломбардӣ, 2 биржаи фондӣ (Биржаи фондии Осиёи Марказӣ ва Биржаи фондии Осиё), Фонди дастгирии соҳибкории назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон (Фонди дастгирии соҳибкорӣ) ва Агентии суғуртаи иҷтимоӣ ва нафақаи назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон (АСИН) фаъолият намуданд.

Дороиҳои умумии бахшҳои низоми молиявӣ дар ҷамъбасти семоҷаи сеҷоми соли 2019 дар маҷмӯъ ба 23 517,1 млн. сомонӣ баробар гардид, ки дар муқоиса ба аввали сол ба маблағи 218,8 млн. сомонӣ зиёд мебошад. Зиёд шудани дороиҳои бонкҳо, ташкилотҳои маблағгузори хурд, ташкилотҳои суғуртавӣ ва Фонди дастгирии соҳибкорӣ дар давраи ҳисоботӣ, ба афзоиши дороиҳои низоми молиявӣ мусоидат намуд. Нишондиҳандаи дороиҳо нисбат ба маҷмӯи маҳсулоти дохилӣ дар ин давра ба 31,7 фоиз баробар гардид.

Сохтори низоми молиявии Ҷумҳурии Тоҷикистон

	30.09.2019			
	адад	дороиҳо (млн. сомонӣ)	(% аз ҷамъ)	Афзоиши дороиҳо нисб. авв. сол (%)
Ташкилотҳои қарзии молиявӣ	75	21 312,0	90,6	0,5
<i>Бонкҳо</i>	17	18 146,5	77,2	0,4
<i>Бонки давлатӣ*</i>	3	9 391,0	39,9	-2,1
<i>Бонки исломӣ</i>	1	125,6	0,5	-
<i>Бонкҳои хориҷӣ</i>	6	2 526,8	10,7	17,8
<i>Бонкҳои дигар</i>	7	6 103,1	26,0	-3,6
<i>Ташкилотҳои маблағгузори хурд</i>	58	3 165,5	13,5	1,1
<i>Ташкилотҳои амонатии қарзии хурд</i>	21	2 560,6	10,9	-3,5
<i>Ташкилотҳои қарзии хурд</i>	6	228,4	1,0	21,1
<i>Фондҳои қарзии хурд</i>	31	376,5	1,6	30,9
<i>Филиали ташкилотҳои қарзии молиявӣ</i>	328			
Ташкилотҳои суғуртавӣ	19	431,9	1,8	16,1
Ташкилотҳои лизингӣ	6	221,0	0,9	19,8
Ташкилотҳои ломбардӣ	33			
Биржаҳои фондӣ	2			
Фонди дастгирии соҳибкорӣ	1	240,4	1,0	4,9
АСИН**	1	1 311,8	5,6	0,0
Ҷамағӣ:	137	23 517,1		0,9
Бо % нисбат ба ММД		31,7		

*Бо иштироки сармояи давлатӣ

**Агентии суғуртаи иҷтимоӣ ва нафақаи назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон (маълумот ба ҳолати 31.12.2018)

Аз дороиҳои умумии низоми молиявии кишвар 90,6 фоиз ба низоми бонкӣ рост омада, танҳо 9,4 фоизи онро дороиҳои ташкилотҳои суғуртавӣ (1,8 фоиз), ташкилотҳои лизингӣ (0,9 фоиз), Фонди дастгирии соҳибкорӣ (1,0 фоиз) ва АСИН (5,6 фоиз) ташкил медиҳанд.

Низоми бонкии кишвар ба ду гурӯҳ тақсим шуда, ташкилотҳои қарзӣ ва ташкилотҳои қарзии исломиро дар бар мегирад. Ташкилотҳои қарзӣ бошад ба бонкҳо ва ташкилотҳои маблағгузори хурд (ташкилотҳои амонатии қарзии хурд, ташкилотҳои қарзии хурд ва фондҳои қарзии хурд) ҷудо мешаванд. Дар семоҳаи сеюми соли 2019 дороиҳои низоми бонкӣ ба 21 312,0 млн. сомонӣ баробар гардид, ки нисбат ба ҷамъбасти соли 2018 ба андозаи 0,5 фоиз зиёд мебошад.

Дар давраи ҳисоботӣ дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон 328 филиали ташкилотҳои қарзии молиявӣ ва 1 480 маркази хизматрасонии бонкӣ ба аҳолии хизмат расониданд. Илова бар ин, дар ин давра шумораи суратҳисобҳои бонкии барои муштариён кушодашуда, 3 798,8 ҳазор ададро ташкил намуд, ки нисбат ба семоҳаи сеюми соли қаблӣ 12,7 фоиз зиёд мебошад.

Дороиҳои ташкилотҳои суғуртавӣ бошад, вобаста ба зиёд шудани маблағи мукофоти суғуртавӣ ва сармояи баъзе аз ташкилотҳои суғуртавӣ, ба андозаи 16,1 фоиз афзуда, ба 431,9 млн. сомонӣ баробар гардид. Дар ин давра 19 адад ташкилотҳои суғуртавӣ, аз ҷумла 2 ташкилоти суғуртавии давлатӣ, 16 ташкилоти суғуртаи ғайридавлатӣ ва 1 ҷамъияти суғуртаи мутақобила бо 77 адад филиалҳо хизматрасониҳои суғуртавиرو ба аҳолии кишвар пешниҳод намуданд.

Дар давраи ҳисоботӣ дороиҳои Фонди дастгирии соҳибкорӣ 240,4 млн. сомонино ташкил намуд, ки нисбат ба ҷамъбасти соли 2018 ба андозаи 4,9 фоиз зиёд мебошад.

Дороиҳои ташкилотҳои лизингӣ дар муқоиса ба охири соли 2018 ба андозаи 19,8 фоиз афзоиш ёфта, ба 221,0 млн. сомонӣ баробар гардид.

Дар ҳолати дастрас гардидани маълумоти зарурӣ аз рӯи фаъолияти Биржаи фондии Осиёи Марказӣ, Биржаи фондии Осиё, ташкилотҳои ломбардӣ ва АСИН маводи мазкур тақмил дода мешавад.